

Θ

ΔΙΟΡΕΪΤΗΣ

Τριμηνιαία ἔκδοσις
ὁρθοδόξου μαρτυρίας

ΕΤΟΣ ΣΤ'

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 1984

'Αρ. Φύλλου 19

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΤΗΣ ΣΥΝΟΔΟΥ ΤΩΝ ΕΠΙΣΚΟΠΩΝ ΤΗΣ ΡΩΣΙΚΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΔΙΑΣΠΟΡΑΣ

Ἡ χάρις καὶ ἡ εἰρήνη τοῦ Θεοῦ εἴησαν καὶ πληθυνθεῖσαν ἐν μέσῳ τοῦ κλήρου καὶ τῶν πιστῶν τῆς Ρωσικῆς Ὁρθοδόξου ἡμῶν Ἐκκλησίας τῆς Διασπορᾶς.

Ἐξ ὀνόματος τῆς Συνόδου τῶν Ἐπισκόπων ἀπευθυνόμεθα πρὸς ἅπαν τὸ εὐσεβὲς ἡμῶν ποίμνιον, τὸ διεσπαρμένον ἀπανταχοῦ τῆς γῆς. Χαιρετίζομεν τὰ ἡγαπημένα ἡμῶν τέκνα καὶ ἐπευλογοῦμεν τοὺς ἐπιτεταμένους αὐτῶν ἀγῶνας εἰς τὴν Χριστιανικὴν Ὁρθόδοξον ζωὴν, εἰς ἕνα κόσμον ὅστις ἀπομακρύνεται ἔτι καὶ ἔτι ἐξ ὅλων τῶν ἀρχῶν, τὰς ὁποίας ἐνετείλατο ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός, οἱ Ἀπόστολοι Αὐτοῦ, καὶ οἱ Ἅγιοι Πιῶτες.

Εἰς τὴν δυστυχῆ πατρίδα μας, τὴν ἐπικαλουμένην τότε Ἀγίαν Ρωσίαν, ἔχει ἐγκαθιδρυθῆ ἐν παγκόσμιον κέντρον τοῦ τὰ πάντα κατέχοντος κακοῦ, τὸ ὁποῖον ἐλπίζει ἐπὶ τοῦ παρόντος, ὅπως ἐκριζώσῃ ἅπαντα τὰ ἔχνη τῆς προηγούμενης ἀγιότητος καὶ εὐσεβείας. Καθ' ὅλας αὐτάς τὰς ὑκαετίας ἔχομεν παρακολουθήσει μετὰ θλίψεως τὰ μαρτύρια τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν, καὶ νοερῶς ἔχομεν ἀσπασθῇ τὰς πληγὰς τῶν, καὶ τιμήσει ὡς ἀγίου μάρτυρας ἅπαντα ἐκεῖνα τὰ ἑκατομύρια τῶν πιστῶν, οἱ ὁποῖοι, μὲ ἐπικεφαλῆς τὸν Πατριάρχην Τύχωνα καὶ τὸν Τσάρον - Μάρτυρα Νικόλαον Β', ἀπέδειξαν τὴν πίστιν τῶν πρὸς τὸν Θεὸν ἄχρι θανάτου. Ὁ συγγραφεὺς τῆς Ἀποκαλύψεως εἶδεν αὐτοὺς προφητικῶς, «ἐστῶτας ἐνώπιον τοῦ θρόνου καὶ ἐνώπιον τοῦ ἀρνίου, περιβεβλημένους στολὰς λευκάς» (Ἀποκ. 7:9). «Ἐλέχθη δὲ αὐτῷ περὶ τούτων: «Οὗτοι εἰσὶν οἱ ἐρχόμενοι ἐκ τῆς θλίψεως τῆς μεγάλης, καὶ ἔπλυναν τὰς στολὰς αὐτῶν καὶ ἐλεύκαναν αὐτάς ἐν τῷ αἵματι τοῦ ἀρνίου. Διὰ τοῦτο εἰσὶν ἐνώπιον τοῦ θρόνου τοῦ Θεοῦ καὶ λατρεύουσιν αὐτῷ ἡμέρας καὶ νυκτὸς ἐν τῷ ναῷ αὐτοῦ. Καὶ ὁ καθήμενος ἐπὶ τοῦ θρόνου σκηνώσει ἐπ' αὐτούς.» (Ἀποκ. 7:14-15).

Συνελθόντες ἀπὸ κοινοῦ ἐν τῇ παρούσῃ Συνόδῳ, ἵνα συζητήσωμεν ἐπὶ θεμάτων τῆς ἐκκλησιαστικῆς ζωῆς ἡμῶν, ἔχομεν αἰσθανθῇ τὴν πνευματικὴν ἡμῶν ἐνότητα μετ' αὐτῶν καὶ μετ' ἐκείνων ἐκ τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν, οἱ ὁποῖοι ἀκολουθοῦν τὰ ἔχνη τῶν, ἔτι ὄντες «ἐν θλίψει μεγάλῃ».

Διάγοντες ἐν ἐλευθερίᾳ, μόνον πνευματικῶς συμ-

πασχομεν αὐτοῖς εἰς ταύτην τὴν «μεγάλην θλίψιν». Ἄλλ' ὅμως ἔχομεν τὴν ἡμετέραν θλίψιν, ἡ ὁποία ἐνοῦται μετὰ τῆς ἰδικῆς τῶν, προκαλουμένη ὑπὸ τῆς ἀπιστίας καὶ ἀποστασίας ἐκ τῆς ἀληθοῦς πίστεως, ἀκριβῆ καὶ ἐκείνων οἵτινες φέρουν τὸ ὄνομα τοῦ Ὁρθοδόξου Χριστιανοῦ, ἡτὶς ἀποστασία, ἐξαπλοῦται ὅλων καὶ περισσώτερον εἰς τὸν κόσμον. Ἐντὸς τοῦ κόσμου ὁ ὁποῖος μᾶς περιβάλλει, συχνάκις αἰσθαγόμεθα ὅτι οἱ λόγοι τοῦ Σωτῆρος, «ἐν τῷ κόσμῳ θλίψιν ἔχετε» (Ἰω. 16:33), ἐπαληθεύουν εἰς ἡμᾶς.

Ἐὰν ὁ Ἀπόστολος Παῦλος εἶδεν ὅτι ζῶν ἐν τῷ κόσμῳ ἦτο ἀδύνατον νὰ μὴ ἔχη ἐπαφὴν «τοῖς πόρνοις τοῦ κόσμου τούτου ἢ τοῖς πλεονέκταις ἢ ἄρπαξιν ἢ εἰδωλολάτραις», (Α' Κορ. 5:10), τί λοιπὸν δυνάμεθα νὰ εἰπώμεν ἡμεῖς περὶ τῶν ἡμετέρων καιρῶν; Τώρα, οὐχὶ μόνον εἴμεθα ὑποχρεωμένοι νὰ ἔχωμεν ἐπαφὴν μετ' αὐτῶν, ἀλλ' ἔτι περισσώτερον, ὁ τρόπος ζωῆς εἰς τὸ περιβάλλον μας θεμελιούται ἐπὶ τῆς ἀναγιωρίσεως ὅχι μόνον τοῦ ἐπιτρεπτοῦ, ἀλλὰ καὶ τῆς νομιμότητος τῶν κατωτάτων καὶ αἰσχίστων εἰδῶν ἀμαρτίας!..

Ἰδιαιτέρως ἀνησυχητικὸν δι' ἡμᾶς εἶναι τὸ ὅτι τὰ τέκνα ἡμῶν, ἡ νεολαία ἡμῶν, ἀναπτύσσονται ἐντὸς τοῦ περιβάλλοντος τούτου. Εἶναι πολὺ δύσκολον δι' αὐτὰ νὰ ἀναπτυχθοῦν ὡς «υἱοὶ Θεοῦ», τὴν στιγμὴν κατὰ τὴν ὁποίαν περικυκλοῦνται ὑφ' ἐνὸς τρόπου ζωῆς ἐδραζομένου ἐπὶ τῆς ἀπιστίας, ἡτὶς ἀρνεῖται ἀπάσας τὰς βασικὰς ἀρχὰς τῆς Χριστιανικῆς πίστεως καὶ τῆς οἰκογενείας. Διὰ τοῦτο ἔχομεν συστήσει εἰς τοὺς ἡμετέρους ἡμῶν ὅτι θὰ ἔπρεπε νὰ ἐπιδείξουν ἰδιαιτέραν φροντίδα εἰς τὴν διδασκαλίαν περὶ οἰκογενειακῆς ζωῆς πρὸς τὰ ποίμνια τῶν. (Διὰ νὰ δυνηθοῦν τὰ τέκνα νὰ ἐξελιχθοῦν εἰς υἱοὺς τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ, αἱ ἐκπαιδευτικαὶ προσπάθειαι τῶν γονέων πρέπει νὰ ἀρχίσουν ἀπὸ τὸν καιρὸν κατὰ τὸν ὁποῖον τὰ τέκνα αὐτῶν εὐρίσκονται εἰσέτι ἐντὸς τῆς κοιλίας τῆς μητρὸς. Ἀκόμη καὶ ἄπιστοι ἱατροὶ ἀναγνωρίζουν τώρα ὅτι ἡ περίοδος ἐκείνη εἶναι λίαν σημαντικὴ διὰ τὴν μελλοντικὴν ἀνάπτυξιν τοῦ νηπίου!). Οἱ γονεῖς πρέπει νὰ τροφοδοτοῦν τὰ τέκνα αὐτῶν ἀπὸ τῆς θρεφτικῆς ἡλικίας μὲ καλὰς καὶ ἀγίας ἐντυπώσεις, παρέχοντες οἱ ἴδιοι ἐαυτοὺς παράδειγμα προσευχῆς καὶ

ἀρετῆς, ὥστε ἡ ἀμαρτία καὶ ἡ ἀνηθικότης νὰ εἶναι τὴν ξένον πρὸς αὐτά, καὶ νὰ μὴν προσελκύη ταῦτα, ἀλλ' ἀντιθέτως, νὰ τὰ ἀπωθῇ. Πρέπει νὰ ἐνθυμῶνται ὅτι τὰ τέκνα τῶν, ὅταν ἐνηλικιωθοῦν, θὰ παράσχουν χάριν καὶ παρηγορίαν πρὸς αὐτούς, μόνον κατὰ τὸ μέτρον τοῦ καλοῦ τὸ ὁποῖον ἐνεφυτεύθη εἰς τὰς καρδίας τῶν ὑπὸ τῆς οἰκογενείας τῶν. Διὰ τὸν λόγον τοῦτον οἱ ἐφημέριοι ὀφείλουν συνεχῶς νὰ διδάσκουν γονεῖς τε καὶ τέκνα, καὶ ταυτοχρόνως νὰ φροντίζουν διὰ τὴν ἰδρυσιν ἐκκλησιαστικῶν σχολείων καὶ τὴν προσέλευσιν νεαρῶν ἐνοριτῶν ἐκ τῆς παιδικῆς αὐτῶν ἡλικίας πρὸς ἐνεργὸν συμμετοχὴν τῶν εἰς τὴν ζωὴν τῆς ἐκκλησίας.

Εἶναι καλὸν νὰ προσελκύη κανεὶς πλησίον τοῦ ψυχᾶς νέων, αἱ ὁποῖαι δὲν εἶναι δηλητηριασμέναι ὑπὸ πονηρῶν ἐπιπολέων τοῦ κακοῦ, ἐκλαμβανόμεναι ὡς ἐπιτρεπτοὶ ἢ ἀκόμη καὶ θετικοῦ. Ἄς φροντίσουν οἱ ἐφημέριοι καὶ οἱ γονεῖς ὥστε τὰ τέκνα τῶν νὰ ἴδουν καὶ νὰ γνωρίσουν πρότυπα καλοῦ εἰς τοὺς ἀγίους καὶ εἰς τὰ κατορθώματα μεγάλων ἀνδρῶν. Εἶναι ἰδιαιτέρως ἀναγκαῖον νὰ διδάσκουν ἐπιμόνως αὐτὰ νὰ ἀγαποῦν τὴν ἀλήθειαν καὶ νὰ ἀποστρέφονται ἀπαντα τὰ εἶδη τοῦ ψεύδους.

Ἡ αἰρετικὴ Λειτουργία τῆς Λίμας καὶ ἡ ἀδιαφορία τῶν Ὁρθοδόξων

Τὸ ψεῦδος ἔχει τώρα ἀποκτήσει ἰδιαιτέραν ἰσχύν, εἰσχωρήσαν θασέως ἐντὸς τῆς συνειδήσεως τῶν ἀνθρώπων. Ἀλλοίμονον, οἱ διασπείροντες αὐτὸ δὲν εἶναι μόνον πολιτικοὶ παράγοντες, θεωροῦντες τὰ πάντα ἐπιτρεπτά διὰ τὴν ἀπόκτησιν ἰσχύος, ἀλλ' ἐπίσης ἐκπρόσωποι διαφόρων θρησκευτικῶν δογμάτων. Μία καθαρὰ ἔκφρασις τούτου ὑπῆρξεν ἡ Ἐκτὴ Συνέλευσις τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου Ἐκκλησιῶν (Π.Σ.Ε.) ἡ ὁποία ἔλαβε χώραν εἰς Βανκούβερ κατὰ τὸν αὐτὸν σχεδὸν χρόνον μὲ τὰς συνεδρίας τῆς ἡμετέρας Συνόδου.

Ἡ Σύνοδος ἡμῶν, εἰς τὴν ἀπόφασιν αὐτῆς ἀπὸ 28ης Ἰουλίου / 10ης Αὐγούστου, ἐξήγησεν ὅτι ἡ Ρωσικὴ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία ἐν Διασπορᾷ δὲν λαμβάνει μέρος εἰς τὸ Παγκόσμιον Συμβούλιον Ἐκκλησιῶν καθ' ὅσον τοῦτο ἐπιδιώκει νὰ ἐκπροσωπῇ τοὺς συμμετέχοντας —ἀπεσταλμένους ὁμάδων αἱ ὁποῖαι διαφέρουν ὡς πρὸς τὰς πεποιθήσεις τῶν— ὡς νὰ εἶχον αὐταὶ εἶδος ἐνότητός τινος ἐν τῇ πίστει τῶν. Εἰς τὴν πραγματικότητά ὅμως, ἡ θέσις αὕτη ἀποτελεῖ ψεῦδος, καθ' ὅσον οὗτοι, ὄντες μέλη διαφόρων ὁμολογιῶν καὶ παραφυάδων, δὲν ἔχουν ἀπαρνηθῇ τὰ σημεῖα ἀσυμφωνίας μεταξὺ ἀλλήλων, καὶ πολὺ ὀλιγώτερον μετὰ τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, ἐπὶ δογμάτων καὶ θεμελιωδῶν θέσεων. Ἐν ὀνόματι ἐξευρέσεως κοινῶν σημείων αἱ ἀνωτέρω διαφοραὶ πεποιθήσεων δὲν ἔχουν ἐξαληφθῇ, ἀλλ' ἀπλῶς ἔχουν τεθῇ εἰς τὸ περιθώριον. Ἀντὶ τῶν ἀκραδάντων ἀληθειῶν τῆς πίστεως, οὗτοι ἐπιχειροῦν νὰ ἴδουν μόνον γνῶμας, οὐχὶ ὑποχρεωτικὰς διὰ πάντας. Εἰς ἀπάντησιν τῆς ὁμολογίας τῆς μᾶς Ὁρθοδόξου Πίστεως, λέγουν ὁμοῦ μὲ τὸν Πλ.

λάτον: «Τί ἔστιν ἀλήθεια;» Καὶ τὰ κατ' ὄνομα Ὁρθόδοξα μέλη τῆς Οἰκουμενικῆς Κινήσεως ὅλον καὶ περισσότερον ἐπισύρουν ἐφ' ἑαυτῶν τὴν μομφὴν τὴν κατὰ τοῦ ἀγγέλου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Λαοδικείας: «Οἱ δα σου τὰ ἔργα, ὅτι οὔτε ψυχρὸς εἶ, οὔτε ζεστός». (Αποκ. 3:15).

Μία καθαρὰ διακήρυξις τοιαύτης ψευδοῦς ἐνώσεως ἦτο ἡ τέλεσις τῆς καλουμένης «Λειτουργίας τῆς Λίμας», τοῦτέστιν μιᾶς ὑποτιθεμένης εὐχαριστιακῆς τελετῆς, ὑπὸ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Καντουαρίας καὶ διαφόρων Προτεστάντων κληρικῶν. Αὕτη ἡ λειτουργία, ἐκδήλωσις ἀρχικῶς μιᾶς συνελεύσεως εἰς Λίμαν, ἀποβλέπει εἰς τὸ νὰ ἐπαναφέρῃ τοὺς συμμετέχοντας εἰς τὰ πρῶτα στάδια τῆς ἀρχαίας Ὁρθοδόξου Λειτουργίας, ἀλλ' ἄνευ τοῦ κυριωτέρου στοιχείου: τὴν ἄνευ ὁρῶν πίστιν εἰς τὴν μεταβολὴν τοῦ ἄρτου καὶ τοῦ οἴνου εἰς Σῶμα καὶ Αἷμα τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ τὴν ἀναγκαιότητα νὰ τελεσθῇ αὕτη μόνον ὑπὸ λειτουργοῦ φέροντος ἀποστολικὴν διαδοχὴν.

Περιγράφον τὴν λειτουργίαν ταύτην τὸ περιοδικὸν NEWSWEEK τῆς 22ας Αὐγούστου 1983, ἀνέφερεν: «Ἀπέναντι τοῦ θυσιαστηρίου εὐρίσκειτο ἐν ἐκκλησίᾳ 3.500 Χριστιανῶν πάσης φυλῆς καὶ ἐκ πάσης γωνίας τῆς γῆς, συμπεριλαμβανομένων Ρωμαιοκαθολικῶν ἱερέων καὶ γενειοφόρων Ὁρθοδόξων ἐπισκόπων, οἵτινες, πρὸ ὀλίγου χρόνου, θὰ ἀπέφευγον μίαν τοιαύτην τελετὴν». Συμφώνως πρὸς μίαν ἀνταπόκρισιν τῆς Ὑπηρεσίας Οἰκουμενικοῦ Τύπου τῆς 4ης Αὐγούστου, κατὰ τὴν διάρκειαν τελέσεως τῆς Λειτουργίας τῆς Λίμας ὑπὸ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Καντουαρίας, οἱ Ὁρθόδοξοι καὶ οἱ Ρωμαιοκαθολικοὶ δὲν μετέσχον τῶν μυστηρίων, ἀλλὰ συμπροσηυχήθησαν μόνον. Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Κύριλλος (τοῦ Πατριαρχείου Μόσχας) ἀνέπεμψε δέησιν, ὅπως «συντόμως ἀποκτήσωμεν ὁρατὴν ἐνότητα ἐν τῷ σώματι τοῦ Χριστοῦ, εὐλογοῦντες τὸν ἄρτον καὶ τὸν οἶνον ἐπὶ τῆς αὐτῆς Ἀγ. Τραπέζης».

Ὁ Ἑλλήν Ἀρχιεπίσκοπος Ἰάκωβος ἐτέλεσε χωριστὴν λειτουργίαν τὴν ἡμέραν τῆς Μεταμορφώσεως (ν. ἡ.), κατὰ τὴν ὁποίαν, συμφώνως πρὸς ἀναφοράς ληφθεῖσας παρ' ἡμῖν, ἐδόθη κοινωνία ἄνευ ἐπαρκοῦς ἐλέγχου ὅχι μόνον πρὸς τοὺς Ὁρθοδόξους ἀλλὰ καὶ πρὸς τοὺς ἄλλους τοὺς πλησιάσαντας εἰς τὸ Ποτήριον.

Τοιοῦτοτρόπως βλέπομεν μετὰ λύπης ὅτι ἡ αὐξανόμενη πορεία ἐφαρμογῆς τῆς αἰρέσεως τοῦ Οἰκουμενισμοῦ μεταξὺ Ὁρθοδόξων Χριστιανῶν, περὶ τῆς ὁποίας εἶχομεν προειδοποιήσει τοὺς ἀδελφοὺς ἡμῶν διὰ τῶν ἡμετέρων «Ἐπιστολῶν Πόνου», ὅχι μόνον δὲν ἔχει ἀνασταλῇ, ἀλλὰ καὶ ἐπεκτείνεται. Ἡ διαμόρφωσις ἐνὸς διομολογιακοῦ φρονήματος περὶ τοῦ Βαπτίσματος, τῆς Εὐχαριστίας καὶ τῆς Ἱερωσύνης, ἔχει κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ἐκδηλωθῇ εἰς ποικίλας καλουμένας οἰκουμενικὰς ἀκολουθίας, ἰδιαιτέρως δὲ καθαρῶς ἐξεφράσθη εἰς τὸ κείμενον τῆς Λίμας καὶ νῦν εἰς Βανκούβερ. Ἡ Σύνοδος ἡμῶν ἔχει ρητῶς καταδικάζει τὴν προκήρυξιν ταύτην καὶ ἔχει διατάξει ὅπως προστεθῇ ἀναθεματισμὸς διὰ

τὴν αἵρεσιν τοῦ Οἰκουμενισμοῦ εἰς τὸ «Σ υ ν ο δ ο - κ ὶ ο ν» τῆς Κυριακῆς τῆς Ὁρθοδόξιας. (Ὅρα τοῦτον ἐν τῷ τέλει τῆς παρούσης Ἐγκυκλίου, σ. ἡμ.).

Ἐπιπροσθέτως, οἰονδήποτε εἶδος συμμετοχῆς Ὁρθοδόξων εἰς προσευχὴν μετ' ἑτεροδόξων, καὶ ἰδιαίτε- ρως εἰς κοινὴν προσευχὴν τὴν καλουμένην οἰκουμενι- κὴν λειτουργίαν τῆς Λίμης, ἀπαγορεύεται αὐστηρῶς δι' Ὁρθοδόξους, συμφώνως πρὸς τοὺς 45ον καὶ 46ον κανόνας τῶν Ἀγίων Ἀποστόλων, καὶ ὑποβάλλει τού- τους εἰς ἀφορισμὸν ἀπὸ τῆς Ἐκκλησίας. Οἱ 32ος καὶ 33ος κανόνες τῆς Συνόδου τῆς Λαοδικείας ἰδιαίτε- ρως ἀπαγορεύουν τὴν λήψιν ἄρτου καὶ οἴνου εὐλογηθέν- των ὑπὸ μὴ Ὁρθοδόξων κληρικῶν ὡς καὶ τὴν ἀπὸ κοινοῦ προσευχὴν μετ' αὐτῶν. Ὁ διάσημος Ρώσος κα- νονολόγος, Ἐπίσκοπος Ἰωάννης τοῦ Σμολένσκ, γρά- φει εἰς σχόλιον αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ 46ου κανόνος τῶν Ἀγί- ων Ἀποστόλων: «Ἐν γένει οἱ Ἀποστολικοὶ κανόνες μίαν θάσιν διαγράφουν διὰ τὴν ἀπόρριψιν αἱρετικῶν θρησκευτικῶν τελετῶν: τὸ γεγονός ἐστὶν εἰς τὴν αἵρεσιν δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ ἀληθῆς ἱερωσύνη, εἰ μὴ μό- νον ψευδὴς τοιαύτη. Τοῦτο συμβαίνει διότι, λόγῳ τοῦ χωρισμοῦ τῶν ἑτεροδόξων ἀπὸ τῆς Ἐκκλησίας, ἡ ἀ- ποστολικὴ διαδοχὴ τῆς ἱερωσύνης αὐτῶν παύει νὰ ὑ- φίσταται, ἀφ' ἑνός, καί, ἀφ' ἑτέρου, ἡ παροχὴ τῶν δω- ρεῶν τῆς χάριτος παρὰ τοῦ Ἀγίου Πνεύματος κατὰ τὴν χειροτονίαν ἐπίσης διακόπτεται. Συνεπῶς οἱ κλη- ρικοὶ μὴ αἱρέσεως, ὡς μὴ ἔχοντες χάριν ἐν ἑαυτοῖς, δὲν δύναται νὰ μεταβιβάσουν ταύτην εἰς ἑτέρους· καὶ ὡς μὴ λαθόντες νόμιμον δικαίωμα διὰ τὴν τέλεσιν τῶν μυστηρίων, δὲν δύναται ἐπομένως νὰ καταστήσουν ἀληθῆ καὶ σωτηριώδη τὰ ὑπ' αὐτῶν τελούμενα μυσ- τήρια».

Συνεργασία Π.Σ.Ε. καὶ Μόσχας

Εἰς ἀπάσας τὰς δραστηριότητας τῆς ἐν Βανκου- θερ Συνελεύσεως, ἐνεργὸν μέρος διεδραμάτισεν ἡ πο- λυμελὴς ἀντιπροσωπεία τοῦ Πατριαρχείου Μόσχας, τὸ ὁποῖον μετ' ἐπιτάσεως χρησιμοποιεῖ τὸ Παγκόσμι- ον Συμβούλιον Ἐκκλησιῶν διὰ Σοβιετικὴν προπαγάν- δαν. Ἡ τελευταία κατευθύνεται πρὸς διάδοσιν ψευδῶν εἰδήσεων περὶ τῆς ὑποτιθεμένης ἐλευθερίας τῆς Ἐκ- κλησίας τῆς Σοβιετικῆς Ἐνώσεως, καὶ πρὸς παρε- μπόδισιν — ὑπὸ τὸ πρόσχημα προασπίσεως τῆς εἰρή- νης — τοῦ ἐξοπλισμοῦ τῶν χωρῶν ἐκείνων, αἵτινες, πι- θανόν, θὰ ἠδύναντο νὰ προλάβουν τὴν ἐξάπλωσιν τοῦ Κομμουνισμοῦ εἰς τὴν Δύσιν. Οἱ ἀντιπρόσωποι τῆς Ἐκκλησίας τῆς Μόσχας εἰς εὐρείαν κλίμακα ὁμιλοῦν περὶ ὑποστηρίξεως φιλοκομμουνιστικῶν κινημάτων, ἐ- νῶ κατ' οὐδένα τρόπο ἐπιτρέπουν νὰ κατηγορήσῃ τις τοὺς Σοβιετικούς διὰ θρησκευτικὸν διωγμὸν.

Τοιοιούτῳ, ὡς ἐπακόλουθον τῆς ἀντιδράσε- ως τῆς ἀντιπροσωπείας τῆς Μόσχας, ἡ ἀναφορὰ τοῦ Διακόνου Βλαδιμήρου Ρούσακ, ὅστις συνέγραψε βι- θλίον περὶ τῆς δυσχεροῦς θέσεως τῆς διωκομένης Ἐκ- κλησίας ἐν τῇ Σοβιετικῇ Ἐνώσει, δὲν ἐπετράπη νὰ ἀ- ναγνωσθῇ κατὰ τὴν Συνέλευσιν. Ἐξ αἰτίας τοῦ θιβλί-

ου τούτου ἐπαύθη οὗτος ἀπὸ ἱεροπραξίας καὶ ἐκλή- θη εἰς ἀπολογία ὑπὸ τῆς Κᾶ - Γκέ - Μπέ. Εἰς μάτην ἠλπιζε νὰ προσελκύσῃ τὸ ἐνδιαφέρον τῆς Συνελεύσε- ως διὰ τὸν διωγμὸν τῆς Ἐκκλησίας εἰς τὴν χώραν του. Ἐνῶ διὰ μακρῶν καὶ μετὰ στόμφου ὁμιλοῦν αἱ Συνελεύσεις αὗται περὶ ἀνάγκης αὐξήσεως τοῦ ἐνδια- φέροντος ὑπὲρ τῶν πολυποικίλων ἀριστερῶν ὁμάδων, ἔχουν ἐπὶ σειρὰν ἔτων παραμείνει κωφαὶ εἰς τὰς κραυ- γὰς τῶν πραγματικῶν καὶ πολυαριθμῶν θυμάτων τοῦ ἀθείσμου!

Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι τοῦτο συμβαίνει κατὰ μέγα μέρος λόγῳ τοῦ ὅτι δὲν ἐπιθυμοῦν νὰ ἀκούσουν οὐδεμίαν φωνὴν ἐκ τῆς Ρωσίας εἰ μὴ μόνον αὐτὴν τοῦ Πατριαρχείου Μόσχας, τὸ ὁποῖον, ὅμως, λέγει μόνον ὅτι διατάσσεται νὰ λέγῃ ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν πάσης θρη- σκευτικῆς πίστεως, μέσῳ τῶν ὁργάνων τῆς Κᾶ - Γκέ - Μπέ. Μία εἰδικὴ ἀπόφασις τῆς Συνόδου τῶν Ἐπισκό- πων ἐλήφθη ἐπίσης ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου, ἐν ἀναφο- Ͼ πρὸς ἕν σκανδαλώδες συμβάν: τὴν ἐντολὴν τῆς Συνόδου τῆς Μόσχας ὅπως τελεσθῶν μνημόσυνα διὰ τὸν ἀποθανόντα τὸ παρελθὸν ἔτος ἀθειστήν καὶ διώ- κτην τῆς Ἐκκλησίας Μπρέζνιεφ, τοῦ ὁποῦ τὰς πρά- ξεις ὁ Πατριάρχης Ποιμὴν θλασφῆμως ἀπεκάλεσεν «θεαρέστους»! Εἰς τὰς ὁδηγίας διὰ τὴν τέλεσιν μνη- μοςύνων ὑπὲρ αὐτοῦ ὑπεδεικνύετο ὅτι δὲν ἔπρεπε νὰ ἀποκληθῇ «δοῦλος τοῦ Θεοῦ» — ὅπως καὶ θεθαλιότατα δὲν ὑπῆρξεν. Ἀπαντες ὅμως θὰ πρέπη νὰ εἶχον αἰ- σθανθῇ δυσκόλως, προσφέροντες οἰονδήποτε εἶδος προσευχῶν διὰ τὴν κατάταξιν εἰς τὴν Οὐράνιον Βασι- λείαν ἀνθρώπου, ὅστις ἠρνήθη αὐτὴν ταύτην τὴν ὑ- παρξιν τῆς Βασιλείας! Οὕτω, παράθασις ἐκκλησια- στικῶν κανόνων πρὸς εὐαρέστησιν τῶν ἀθειστῶν, ἀ- ναποφεύκτως ὁδηγεῖ εἰς ὑποκρισίαν. Ἡ Σύνοδος πα- ρετήρησεν ὅτι, ὅπωςδήποτε καὶ ἂν ἀπεκαλεῖτο ὁ Μπρέζνιεφ, τὰ μνημόσυνα ὑπὲρ αὐτοῦ περιείχον μίαν ἐσωτερικὴν ἀντινομίαν, ὑποκρισίαν καὶ ψεῦδος. Ὑ- π ἦ ρ ξ α ν μ ῖ α ἀ σ υ γ χ ῶ ρ η τ ο ς θ λ α σ φ η μ ῖ α.

Θὰ ἀνέμενε τις ὅτι ἅπας ὁ κόσμος, ἰδιαίτε- ρως Ὁρθόδοξος κόσμος, θὰ ἐταράσσετο μετ' ἀγανακτῆ- σεως ἐνώπιον τοιαύτης θλασφημίας, ἀλλ', ἀλλοίμονον, ἅ π α ν τ ε ς σ ι ῶ π ο ὦ ν, ἐνῶ μὴ ἄνευ συγκα- ταθάσεως διαμαρτυρία ἔχει προέλθῃ μόνον παρὰ τῆς ἡμετέρας Συνόδου.

Τὰ σημεῖα τοῦ Ἀντιχρίστου

Ἀντιμετωπίζοντες τοιαύτην ἀδιαφορίαν περὶ τὴν ἀλήθειαν καὶ ἔνεκα τοῦ ἀναπτυσσομένου μοντερνι- σμοῦ, σεβαστὸς ἀριθμὸς Ὁρθοδόξων ἱερέων καὶ πι- στῶν ἔχει στραφῇ πρὸς τοὺς ἡμετέρους ἱεράρχας διὰ τὴν διατήρησιν τῆς γνησίας Ὁρθοδοξίας καὶ τῆς πο- ρείας τῆς ἐκκλησιαστικῆς ζωῆς, ἡγιασμένης ὑπὸ αἰῶ- νοθίου παραδόσεως, συμφώνως πρὸς τὸ Ὁρθόδοξον ἡμερολόγιον τὸ θεσπισθὲν ὑπὸ τῆς Πρώτης Οἰκουμε- νικῆς Συνόδου.

Τοιοιούτῳ, ἡ Ἐκκλησία ἡμῶν ἔχει ἐμπλου- τισθῇ μὲν νέα τέκνα καὶ ἐξακολουθεῖ νὰ ἐμπλουτίζεται

όχι μόνον υπό Ἑλλήνων μέ εὐσεβῇ πόθον διὰ τὴν πίστιν, ὅλλ' ἐπίσης καὶ υπό ἐνοριῶν, ἀποκοπέντων μέν ἀπὸ τὴν Ρωσικὴν Ἐκκλησίαν κατὰ τὰς τελευταίας δεκαετίας καὶ προσχωρησάντων εἰς τὴν παράνομον Ἀμερικανικὴν Αὐτοκέφαλον Ἐκκλησίαν, ἐπιστρεφόντων δὲ νῦν εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς. Διὰ πολλοὺς ἐξ αὐτῶν ἢ ἀπόφασίς τῶν αὐτῶν δὲν ἐλήφθη εὐκόλως, καθ' ὅσον συνεπάγεται μεγάλας θυσίας. Χαίρομεν διὰ τὴν ἀγάπην τῶν πρὸς τὴν ἀλήθειαν καὶ σφοδρῶς ἐπιθυμῶμεν ὅπως ἅπαντα τὰ τέκνα τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν διαγούν τὸν θρησκευτικὸν τῶν θίον μέ ὅσον ζῆλον τὸ πράττουν τὰ νέα ταῦτα τέκνα, τὰ ὅποια τελευταίως ἦλθον εἰς γνῶσιν τῆς ἀληθείας καὶ ἠνώθησαν μετ' αὐτῆς.

Μολονότι οἱ ἀπὸ διαφόρων ἐθνοτήτων καὶ προηγθεισῶν συνηθειῶν προσαρτησθέντες εἰς τὴν ἡμετέραν Ἐκκλησίαν πιθανόν νὰ παρουσιάζουν ἐνίοτε τὸ ἐν ἡ τὸ ἄλλον ποιμαντικὸν πρόβλημα, βλέπομεν τοῦτο μετὰ κατανόησεως, ἐνθυμούμενοι ὅτι ἐνώπιον τοῦ προσώπου τοῦ Θεοῦ οὐκ ἔστιν Ἑλλήν ἢ Ἰουδαῖος, Ρώσος, Ἀμερικανός, ἢ οἰαδήποτε ἑτέρα διαφορά προελεύσεως. Πάντες θεωροῦνται ὡς ἀγαπητὰ τέκνα ἡμῶν, ἔχοντα ἓνα κοινὸν σκοπὸν: νὰ διατηρήσουν ἀλώθην τὴν πίστιν τῶν Ἀγίων Πατέρων καὶ νὰ σώσουν τὰς ψυχὰς τῶν, ἀνεξαρτήτως τῶν ἐξωτερικῶν συνθηκῶν αἵτινες μᾶς περιβάλλουν.

Διαβιούμεν ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ κόσμου, καὶ δι' ἅπαντας ἡμᾶς ὑπάρχουν οἱ αὐτοὶ κίνδυνοι καὶ πειρασμοὶ ἐκ μέρους τῆς ἀποστασίας ἥτις ἔχει ἐναγκαλισθῇ τὸν κόσμον ἅπαντα, τῆς ἀπομακρύνσεως δηλαδὴ ἀπὸ τὸν Θεὸν καὶ τὴν Ἐκκλησίαν, καὶ περὶ τῆς ὁποίας ὁ Ἀπόστολος Παῦλος προειδοποίησεν τοὺς πιστοὺς εἰς τὴν δευτέραν αὐτοῦ πρὸς Θεσσαλονικεῖς Ἐπιστολὴν.

Πολλοὶ σήμερον παρατηροῦν σημεῖα τῆς προεγγύσεως τοῦ τέλους τοῦ κόσμου. Ὁρισμένοι ἐπιστήμονες ἤδη θεωροῦν τοῦτο ὡς ἐνδεχομένην πιθανότητα διὰ τὸν ἐξηνητημένον καὶ οὕτως εἰπεῖν «γηράσκοντα» κόσμον, ὑπολογίζοντες τὸν χρόνον κατὰ τὸν ὁποῖον θὰ συμβῇ. Ἄλλοι δὲ μελετοῦν τὰς προφητείας τῶν Ἀγίων Γραφῶν καὶ, ἐφαρμόζοντες αὐτὰς εἰς τὴν πορείαν τῆς συγχρόνου πολιτικῆς ζωῆς, προβλέπουν τὸν ἐπικείμενον ἐρχομὸν παγκοσμίων κρίσεων καὶ ἐσχάτων ἡμερῶν. Αἱ χρονολογίαι ὅμως καὶ οἱ ἐπακριβεῖς προσδιορισμοὶ δὲν εἶναι εἰσέτι προσιτοὶ εἰς ἡμᾶς. Ὁ Κύριος ἀπλῶς προειδοποίησεν ἡμᾶς δι' ὠρισμένα σημεῖα ἐν τῷ κόσμῳ, ἅτινα θὰ προηγηθοῦν τοῦ τέλους αὐτοῦ, λέγων πρὸς ἡμᾶς, «Βλέπετε μή τις ὑμᾶς πλανήσῃ. Πολλοὶ γὰρ ἐλεύσονται ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου λέγοντες, ἐγὼ εἰμι ὁ Χριστός, καὶ πολλοὺς πλανήσουσι» (Ματθ. 24: 4-5).

Εἰς τοὺς ποικίλους φανεροὺς ψευδομεσσίας προστέθησαν ἤδη ἀναφοραὶ περὶ τῆς γεννήσεως καὶ παρασκευῆς ἐνὸς σοβαρωτέρου διεκδικητοῦ τῆς θέσεως τοῦ Παγκοσμίου Βασιλέως καὶ Ψευδο-Μεσσία. Ὅπως δὲ δὲν δυνάμεθα ἀκόμη νὰ θεβαιώσωμεν οὐδὲν θετικῶς, ἐκτὸς τοῦ γεγονότος ὅτι τὰ σημεῖα ἔχουν ἤδη ἐμφανισθῇ, καὶ συμφώνως πρὸς τὰ ὅποια δύ-

ναταί τις νὰ προβλέψῃ τὴν ἐμφάνισιν τοῦ «Υἱοῦ τοῦ Ἀπωλείας» ἐντὸς μιᾶς ἐγγυτάτης περιόδου τῆς ἱστορίας, ἢ ἀκόμη καὶ ἐν τῷ τῶν ἐπομένων ὀλίγων ἐτῶν, μετὰ τὴν ἐνοποίησιν παντὸς τοῦ κόσμου ὑπὸ μίαν παγκόσμιον κυβερνήσιν.

Ἄλλ' ὅμως δὲν εἶναι ἄνευ λόγου, ὅτι εἰς τὰς δούδας τῆς Προνοίας τοῦ ὁ Κύριος δὲν ἀποκαλύπτει τοῦτα πλήρως πρὸς ἡμᾶς. Δι' ἡμᾶς εἶναι ἀρκετὸν νὰ γνωρίζωμεν ὅτι ἔχομεν ἤδη εἰσέλθῃ εἰς μίαν περίοδον τῆς ἱστορίας, κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ σχετικῶς ἐπικείμενη ἐμφάνισις τοῦ Ἀντιχρίστου εἶναι λίαν πιθανή. Καὶ τοῦτο ἀπαίτεῖ πνευματικὴν ἐτοιμότητα ἀπὸ ἡμᾶς.

Τί σημαίνει μία τοιαύτη ἐτοιμότης; Σημαίνει, τὴν εἰς τοιοῦτον βαθμὸν ἀνάπτυξιν τῶν πνευματικῶν δυναμειῶν, ὥστε νὰ δημιουργηθῇ ἡ ἱκανότης ἀντιστάσεως ἐναντι τῶν πειρασμῶν τοῦ Ἀντιχρίστου. Πολλοὶ ἐκ τῶν πειρασμῶν τούτων —μέ τὴν ἔννοιαν ἐξασθενίσεως τῆς πίστεως, θεοποιήσεως τοῦ ἀνθρώπου, προδοσίας τῆς πίστεως εἰς τὴν μίαν ἀληθῆ Ἐκκλησίαν ἐν ὀνόματι, οὐμανιστικῆς τινος θρησκευτικῆς ἐνότητος ὑπὸ μίαν ψευδοεκκλησίαν— εὐρίσκονται ἤδη ἐνώπιον ἡμῶν, προπαρασκευάζοντες εἰσέτι καὶ τοὺς Ὀρθοδόξους Χριστιανούς, ὅπως εἶναι ἐτοιμοὶ διὰ νὰ ἀκολουθήσουν τὰς δούδας τοῦ Ἀντιχρίστου!

Ἀλλὰ τί δυνάμεθα νὰ πράξωμεν, ἐκτὸς τοῦ νὰ παρατηρῶμεν τὰ σημεῖα τῶν καιρῶν; Ὁφείλομεν νὰ διαπυξώμεν ἐντὸς ἡμῶν, ἐντὸς τῶν ἡμετέρων ποιμνίων, ἐντὸς πασῶν τῶν ὀρθοδόξων οἰκογενειῶν ἡμῶν, μίαν σταθεράν πίστιν εἰς τὸ γεγονός, ὅτι ὁ Κύριος ἔδωκεν εἰς ἡμᾶς τὸ μέγα δῶρον νὰ ἀνῆκωμεν εἰς τὴν μίαν ἀληθῆ Ἐκκλησίαν. Τοῦτο δὲν εἶναι ἐν εὐκόλῳ καθήκον· ἀπαιτεῖ ἀντιθέτως σταθεράν πίστιν, πνευματικὴν ἰσχύν, καὶ ἀφοσίωσιν εἰς τὴν ἀλήθειαν, ἐν μέσῳ ἐνὸς περιβάλλοντος κόσμου ἄλλοτρίου τυγχάνοντος πρὸς τὸν Χριστόν.

Ἐκκλησίαι πρὸς ἐγρήγορσιν

Ἐν ὅφει τῶν πειρασμῶν οἵτινες ἤδη ὑπάρχουν καὶ τοὺς ὁποίους ἀντιμετωπίζομεν, πρέπει νὰ κατευθύωμεν ἀπάσας τὰς πνευματικὰς καὶ ψυχικὰς ἡμῶν δυνάμεις εἰς προετοιμασίαν δι' οἰαδήποτε δοκιμασίας. Βοηθούμεθα εἰς ταύτην τὴν προπαρασκευὴν ὑπὸ τοῦ ἐπικειμένου (ἐντὸς πέντε ἐτῶν) ἑορτασμοῦ τῆς χιλιετηρίδος ἀπὸ τῆς Βαπτίσεως ἐν Χριστῷ τῆς Ρωσίας. Ἀνανεοῦντες ἐντὸς τῆς διανοίας καὶ τῶν καρδιῶν ἡμῶν τὰς ἀρχὰς ἐκεῖνας τῆς εὐσεβείας, τὰς ὁποίας ὁ Πρίγκιψ ἁγ. Βλαδίμηρος ἐνεφύτευσεν ἐν Ρωσίᾳ, θὰ ἐπιχειρήσωμεν νὰ ἐνστερνισθῶμεν αὐτὰς εἰς τὴν καθημερινὴν ἡμῶν ζωὴν, ἐπ' ἐλπίδι ὅτι ὁ Κύριος θὰ ἐπιτρέψῃ νὰ τὰς ἐπαναφέρωμεν εἰς τὴν Πατρίδα μας, οὕτως ὥστε νὰ συνενωθῶμεν ἐκ νέου μετ' ἐκείνου τοῦ τμήματος τῆς Ἁγίας Ρωσίας τὸ ὁποῖον, παρ' ὅλην τὴν ἀπάτην καὶ τὴν δόλωσιν, συνεχίζει νὰ ὑπάρχῃ ἐκεῖ, ἔστω καὶ εἰς μικρὸν ἀριθμὸν.

Ὁ Κύριος ἔχει ἐπιτρέψει εἰς ἡμᾶς, νὰ ζῶμεν ἀ-

χρηστικῆς ἐν ἐλευθερίᾳ, οὐδόλως ὑφιστάμενοι ἐξωτερικὴν τινα θίαν καὶ οὐδόλως περιοριζόμενοι εἰς τὴν πνευματικὴν ἡμῶν ζωὴν, εἰ μὴ μόνον ἐκ τῆς ἀπουσίας πίστεως καὶ τῆς ὀκνηρίας ἡμῶν. Διὰ τὰ ἀποφύγωμεν τὴν μόλυνσιν ὑπὸ τοῦ θοροῦ τῆς ἁμαρτίας καὶ τῆς κακίας ἥτις μᾶς περιβάλλει, ὀφείλομεν ὅπως ἀφυπνισθῶμεν πνευματικῶς.

Εἰς μίαν ἐμπνευσμένην καὶ φλογερὰν ἀναφορὰν πρὸς τὴν Σύνοδον ἐπὶ τῆς ἀναγκαιότητος πνευματικῆς ἀναγεννήσεως, ὁ Σεβασμιώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Βιτάλιος, ἔγραφεν: «Ἄπαν τὸ ποίμνιον ἡμῶν εὕρσκεται ἤδη ἐν κοινωνίᾳ μετὰ τῆς χάριτος τοῦ Ἁγίου Πνεύματος μέσῳ τῶν μυστηρίων» μόνον νὰ ἀναρριπίσωμεν χρειάζομεθα εἰς πῦρ τὴν φλόγα ἐκείνην, διὰ παντός μέσου καταλλήλου διὰ ποιμαντικὴν ἐργασίαν, καὶ νὰ πράξωμεν ὅ,τι δυνάμεθα, ἵνα γενώμεθα «τὰ πάντα τοῖς πᾶσι», κατὰ τοὺς λόγους τοῦ Ἀποστόλου Παύλου, οὕτως ὥστε νὰ σωθοῦν τινες. Εἰς ἐφαρμογὴν τούτου, ὀφείλομεν νὰ πείσωμεν τοὺς πιστοὺς νὰ ἐγκαταλείψουν τὴν παλαιὰν συνήθειαν νὰ κοινωνοῦν τῶν Ἁγίων Μυστηρίων μόνον ἅπαξ κατ' ἔτος, ἐὰν ἀκόμη ἐπιμένουν τινες εἰς τοῦτο τὸ κάθε ἄλλο παρὰ ἄξιον· πᾶν ἔθος. Πρέπει νὰ πείσωμεν ἅπαντας τοὺς ἱεροεὐχέλους ἡμῶν ὅπως προσεύχονται καὶ οἱ ἴδιοι πρὸ τῆς τελέσεως τοῦ Μυστηρίου τῆς Ἱερᾶς Ἐξομολογήσεως, ὅπως χορηγήσῃ εἰς αὐτοὺς ὁ Κύριος τὴν δωρεάν τῆς ἀγάπης, τῆς σοφίας, τῆς συμπαθείας καὶ τοῦ ἐλέους. Πρέπει ἐπίσης νὰ τονίσωμεν εἰς ἅπαν τὸ ποίμνιον ἡμῶν τὴν ἀναγκαιότητα τῆς προσευχῆς πρὸ τῆς προσελύσεως εἰς τὴν ἐξομολόγησιν, ἵνα ὁ Κύριος παράσχῃ εἰς αὐτοὺς τὴν δωρεάν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ἀληθῆς μετάνοιαν, τὸ χάρισμα τῆς κατανύξεως καὶ συντριβῆς διὰ τὰ ἁμαρτήματα αὐτῶν, τὸ χάρισμα τῶν δακρύων, τὸ ὁποῖον ἀποκαθαίρει τὰς ψυχὰς ἡμῶν διὰ τοῦ ὕδατος ἐνός δευτέρου Βαπτίσματος, ὅπερ ἀποτελεῖ ὅ,τι θὰ ὤφειλεν ἡ ἐξομολόγησις νὰ εἶναι, ἀντὶ μιᾶς στιγμιαίας, ἀπλῆς ἀπαριθμήσεως τῶν ἁμαρτιῶν.

Ταυτοχρόνως, παρακαλοῦμεν τὰ πνευματικὰ ἡμῶν τέκνα ὅπως ἀποφεύγουν νὰ παρασύρωνται εὐχερῶς εἰς τὸ ἁμάρτημα τῆς κατακρίσεως ἐτέρων, καὶ ἰδιαίτέρως τῶν ἐφημερίων των. Ἡ πράξις αὕτη ὑποκινεῖται ὑπὸ πολλῶν τῆς Ἐκκλησίας ἐχθρῶν, οἵτινες πρὸ πολλοῦ ἐπέλεξαν τὸ κέντρον τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἡμῶν διοικήσεως — τὴν ἐνδημοῦσαν Σύνοδον, τὴν ἐκλεγείσαν ὑπὸ τοῦ σώματος ἀπάντων τῶν Ἐπισκόπων τῆς Συνόδου — ὡς ἀντικείμενον τῶν ἰδιαίτέρως πικρῶν αὐτῶν ἐπιθέσεων. Δὲν παραλείπουν πρὸς τοῦτο νὰ χρησιμοποιοῦν οἰονδήποτε εἶδος ψεύδους καὶ συκοφαντίας, ἐλπίζοντες οὕτω νὰ ὑπονομεύσουν τὸ κύρος καὶ τὴν σπουδαιότητα τῆς κεντρικῆς διοικήσεως ἡμῶν, τὴν ὁποίαν μισοῦν. Μὴ διδότε πίστιν εἰς ψευδεῖς διαδόσεις, ἔχοντες κατὰ νοῦν ὅτι πολλάκις — ὑπὸ τὴν ἐμφάνισιν ἐνίοτε προασπίσεως τῆς ἀληθείας — κυκλοφοροῦσιν αὗται ἐκ μέρους τῶν ἐχθρῶν τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, ὅπως τῶν ὁποίων ἱστανται Σοβιετικοὶ πράκτορες καὶ μυστικοὶ ὑποστηρικταὶ τοῦ Πατριαρχείου Μόσχας.

Ἐνθαρρύνων καὶ ὑπενθυμίζων ἡμᾶς περὶ τῆς Αὐτοῦ ἀγάπης καὶ φροντίδος ὁ Κύριος, ἔχει πέμψει τελευταίως πρὸς ἡμᾶς μίαν θαυμαστὴν διαθεθαίωσιν: τὴν μυροβλύζουσαν εἰκόνα τῆς Παναγίας τῶν Ἰθιῶρων, ἐνώπιον τῆς ὁποίας προσυχηθῆμεν κατὰ τὴν διάρκεια τῶν Συνεδριάσεων, παρακολουθοῦντες τὴν θαυματουργὸν ροὴν ἐξ αὐτῆς ἀφθόνου εὐώδους μύρου! Διὰ τούτου ἡ Πάναγνος Θεοτόκος πάλιν δεικνύει πρὸς ἡμᾶς τὴν φροντίδα Αὐτῆς τὴν ὁποίαν εἰχόμεν γνωρίσει κατὰ τὸ διάστημα ὅλων αὐτῶν τῶν ἐτῶν, διὰ τῆς ἐπίσης θαυμαστῆς Ὁδηγητρίας — τῆς θαυματουργοῦ Αὐτῆς εἰκόνης «Κούρσκ - Κορενάγια».

Ἀναγνωρίζοντες ὅτι ὁ κόσμος ἱσταται ἐνώπιον ἐνὸς ἱστορικῶς ἄνευ προηγουμένου κινδύνου ἀπιστεῦ. τῶν ἀναστατώσεων καὶ δυστυχιῶν, θὰ ἀντλῶμεν ἰσχὺν καὶ ἐνθάρρυνσιν δι' ἑαυτοὺς ἀπὸ ταύτης τὴν θαυμασίαν φανέρωσιν, καὶ παραλλήλως, θὰ προπαρασκευάζωμεν ἑαυτοὺς διὰ τῶν ἔργων τῆς μετανοίας καὶ εὐσεβείας, διὰ τὴν χαρὰν, ἣ τὰς δοκιμασίας τὰς ὁποίας ὁ Θεὸς θὰ εὐδοκήσῃ νὰ ἀποστείλῃ πρὸς ἡμᾶς.

Ὑπερανῶ ὅλων ὁμως, ὥς κοπιᾶσωμεν, ὅπως μὴ ἐπιτρέψωμεν εἰς τοὺς ἑαυτοὺς ἡμῶν νὰ καταποθοῦν ὑπὸ τοῦ κακοῦ, τὸ ὁποῖον αὐξάνει εἰς τὸν περιβάλλοντα κόσμον. Τὸ ἐρώτημα τίθεται ὁσημέραι καὶ συχνότερον, καὶ μετ' ὀξύτητος ἐνώπιον ἐκάστου: Εἰς ποῖον ἐπιθυμῶ νὰ ἀνήκῃ: Εἰς τὸν Χριστόν, ἢ τὸν διάβολον; Συμφώνως μὲ ποίας ἀρχὰς διαβιοῖ: Τὰς Χριστιανικὰς, ἢ τὰς ἀντιχριστιανικὰς;

Παρακαλοῦμεν ὑμᾶς, πνευματικὰ ἡμῶν τέκνα, ὅπως βώσητε ἄνευ ταλαντεύσεων καὶ ἄνευ οὐδενὸς φόβου μίαν Ὁρθόδοξον ἀπάντησιν ἐντὸς ὑμῶν εἰς τὰς ἐρωτήσεις ταύτας, καὶ ἐπιλέξῃτε τὴν λαμπρὰν ὁδὸν τῆς ἐναρέτου ζωῆς καὶ ἐπιλέγοντες ταύτην, ἀκολουθήσωμεν αὐτὴν γενναίως, οὕτως ὥστε νὰ ἐπιτύχωμεν ἀκωλύτως τὴν Βασιλείαν τοῦ Θεοῦ.

Εἶθε ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, καὶ αἱ προσευχαὶ καὶ τὰ παραδείγματα τῶν ἀνδρείων Ρώσων Νεομαρτύρων νὰ ἐνισχύουν ἅπαντας ἡμᾶς εἰς τοῦτο.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Συνόδου τῶν Ἐπισκόπων

Μητρώπολις τῆς Φιλάρετος

Τὰ μέλη τῆς Συνόδου:

Σεραφεῖμ, Ἀρχιεπίσκοπος Σικάγου
Ἀθανάσιος, Ἀρχιεπίσκοπος Μπουένος - Ἀϊρες
Βιτάλιος, Ἀρχιεπίσκοπος Μόντρεαλ καὶ Καναδά
Ἀντώνιος, Ἀρχιεπίσκοπος Λὸς Ἀντζελες
Ἀντώνιος, Ἀρχιεπίσκοπος Γενεύης
Ἀντώνιος, Ἀρχιεπίσκοπος Σάν Φρανσίσκο
Σεραφεῖμ, Ἀρχιεπίσκοπος Καράκας
Γιάυλος, Ἀρχιεπίσκοπος Σύνδνεϋ
Λαῦρος, Ἀρχιεπίσκοπος Συνακουσῶν
Κωνσταντῖνος, Ἐπίσκοπος Ρίτςμοντ
Γρηγόριος, Ἐπίσκοπος Οὐάσιγκτον
Μάρκος, Ἐπίσκοπος Βερολίνου
Ἀλύπιος, Ἐπίσκοπος Κλήβελαντ

Μόντρεαλ, Αὐγουστος 1983.

Τὸ ἀνάθεμα κατὰ τῆς αἰρέσεως τοῦ Οἰκουμενισμοῦ

Τοῖς θάλλουσι κατὰ τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ καὶ διδάσκουσιν ὅτι ἡ τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία μεμέριται ἐν οὕτῳ καλουμένοις «κλάδοις», οἵτινες διαφέρουσιν ἀλλήλων ἐν διδασκαλίᾳ καὶ τρόπῳ ζωῆς, ἢ ὅτι ἡ Ἐκκλησία οὐχ ὑφίσταται ὁρατῶς, ἀλλ' ἀπαρτισθῆσεται ἐν τῷ μέλλοντι, ὅταν ἅπαντες οἱ «κλάδοι» ἢ τμήματα ἢ ὁμολογίαι ἢ προσέτι καὶ θρησκείαι ἐ-

νωθῶσιν ἐν ἐνὶ σώματι· καὶ οἵτινες οὐ διακρίνουσι τὴν τὴν ἱερωσύνην καὶ τὰ μυστήρια τῆς Ἐκκλησίας ἀπὸ τὴν τὴν ἱερωσύνην καὶ τὰ μυστήρια τῶν αἰρετικῶν, ἀλλὰ λέγουσιν ὅτι τὸ θάπτισμα καὶ ἡ εὐχαριστία τῶν αἰρετικῶν εἰσὶν ἱκανὰ πρὸς σωτηρίαν ὡσαύτως, τ ο ῖ ς κ ο ι ν ω ν ο ὡ σ ι ν ἐ ν γ ν ὡ σ ε ι τοῖς προμνημονευθεῖσιν αἰρετικοῖς ἢ συνηγοροῦσι, διαδίδουσι, ἢ ἢ ὑπεραμυνομένοις τῆς καινοφανοῦς αὐτῶν αἰρέσεως, τοῦ οἰκουμενισμοῦ ἐν προσχήματι ἀδελφικῆς ἀγάπης, ἢ ἢ ὑποτιθεμένης ἐνώσεως τῶν διαχωρισθέντων Χριστιανῶν,

ΑΝΑΘΕΜΑ

Α. Ἡ ἀνωτέρω Συνοδικὴ Ἐγκύκλιος ὁμοῦ μετὰ τοῦ ἀναθέματος, ἀποτελεῖ ἀναμφιβόλως τὸ πλέον ρωμαλέον, ρεαλιστικὸν καὶ ἀντιοικουμενιστικὸν κείμενον τῆς Ρ. Διασπορᾶς ὑπὸ τὸν Μητροπολίτην Φιλάρετον ἀπὸ τὸ 1966 καὶ ἐξῆς. Ὡς γνωστὸν ἔχουν προηγηθῇ αἱ διαμαρτυρίαι τοῦ αὐτοῦ Μητροπολίτου πρὸς τοὺς: Ἀθηναγόραν Κων/λεως, Ἰάκωβον Ἀμερικῆς, Ἀθηναγόραν Λονδίνου (Θυατείρων) ὡς καὶ αἱ δύο ἐγερτήριοι «Ἐπιστολαὶ Πόνου» πρὸς «τοὺς ἅπανταχοῦ Ὀρθοδόξους Ἐπισκόπους».

Εἰδικῶς διὰ τὴν Α' Ἐπιστολὴν Πόνου, τὴν ὁποῖαν ἐδημοσίευσεν ὁλόκληρον ὁ «Ὀρθόδοξος Τύπος», ἔγραφε προλογίζοντάς την: «Ὁ «Ὀρθόδοξος Τύπος» θεωρεῖ ἰδιαίτερον εὐλογίαν καὶ μεγάλην τιμὴν τὸ ὅτι κατὰ τὴν ἐρημωτικὴν ἀνομβρίαν, ἡ ὁποία ἐνέσκηψε εἰς τὴν Ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη παρουσίασε, μετὰ τῶν ἄλλων, καὶ τοὺς δροσεροὺς καὶ πληθεῖς ὀρθοδόξου ὁμολογίας λόγους ἐνὸς ἐκλεκτοῦ ὀρθοδόξου ἐπισκόπου, τοῦ Μητροπολίτου Φιλάρετου... Ἀλλ' ἐλπίζομεν καὶ εὐχόμεθα καὶ ἡ φωνὴ καὶ ἡ στᾶσις τῆς Ὑπερορίου Ρωσικῆς Ἐκκλησίας ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ Προέδρου τῆς Ἱ. Συνόδου, ἀ ν δ ρ ὂ ς μ ε γ ἄ λ η ς ἄ ρ ε τ ῆ ς κ αὶ π ῖ σ τ ε ω ς, θά συγκινήσουν καὶ θά ἀφυπνίσουν τοὺς πραγματικοὺς ὀρθοδόξους Ἐπισκόπους ἵνα, «ἐξελάσαντες τοὺς λύκους», φέρουν εἰρήνην εἰς τὸ χεимаζόμενον ποιμνιον τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας» (1.1.1970).

Καὶ ὅταν μετὰ 12 ἔτη ὁ αὐτὸς Μητροπολίτης καὶ ἡ Ἱεραρχία του φθάνουν εἰς τὸ ἐπίζηλον σημεῖον νὰ ἀναθεματίσουν πλέον πάντας τοὺς Οἰκουμενιστάς καὶ τοὺς ἐν γνώσει κοινωνούντας αὐτοῖς, μιμούμενοι εἰς τοῦτο τοὺς ἁγίους Πατέρας καὶ χαρὰν μεγίστην δωροφοροῦντες εἰς τοὺς ἀπανταχοῦ γῆς Ὀρθοδόξους, ὁ κ. Ἱ. Ἀθωνίτης ἢ Ἀθανάσιος Σακερέλλος, ἐπιθυμῶν νὰ μηδενίσῃ τὴν ἐπίδρασιν τοῦ ἀνωτέρω Συνοδικοῦ ἀναθέματος εἰς τὰς συνειδήσεις τῶν Ἑλλήνων Ὀρθοδόξων, γράφει ἀπὸ τὰς στήλας τοῦ αὐτοῦ, δυστυχῶς, «Ὀρθοδόξου Τύπου», τὰ κατωτέρω: «Τονίσαμε, πὼς στὸ κείμενο αὐτὸ τοῦ ἀφορισμοῦ περιέχονται ἀναμφίβολα πολλὰ καὶ μεγάλα ἀλήθειαι. Ὅμως, περιέχεται παραδόξως καὶ μία κακοδοξία, πὼς οἱ αἰρετικοὶ

ἔχουν ἱερωσύνη καὶ μυστήρια!»

Καὶ πόθεν ἡ ἀπόδειξις τῆς ἀνωτέρω διαβολῆς; Διότι τὸ ἀνάθεμα ἀναφερόμενον εἰς τὰς συγχρόνους αἰρέσεις καὶ τὰ μυστήριά των, δὲν θέτει τὰς λέξεις ἱερωσύνη καὶ θάπτισμα τῶν αἰρετικῶν ἐντὸς εἰσαγωγικῶν, ὥστε νὰ φαίνεται ὅτι τὰ ἀπορρίπτει, ἀλλὰ τὰ σημειώνει ἄνευ αὐτῶν. «Κι ἔτσι, συμπεραίνει ὁ κ. Σακερέλλος, σ' ἓνα τόσο βασικὸ θέμα λέγει τὴν «μισὴ ἀλήθειαν», ποὺ καταντάει νὰ εἶναι αἵρεσις», κι ἄς τὸ νίξεται εἰς τὸ κείμενον τοῦ ἀναθέματος ὅτι τὰ μυστήρια τῶν αἰρετικῶν δὲν παρέχουν σωτηρίαν!!

Ὁ Φιλάρετος ἤδη ἀπὸ τὴν Α' Ἐπιστολὴν Πόνου ἔγραφε: «Ἀλλὰ οἱ Διαμαρτυρόμενοι... ἢ οἱ Ρωμαιοκαθολικοὶ, οἵτινες ἐπενόησαν νέας πλάνας, μήπως εἶναι ἐγγύτερον π ρ ὂ ς τ ῆ ν Ἐ κ κ λ η σ ῖ α ν, ἀπ' ὅ,τι ἦσαν οἱ Ἀρειανοὶ ἢ οἱ Ἡμειρειανοί;» Αὐτὸ πῶς δὲν τὸ πρόσεξε, ὁ τὰ πάντα ἀνακρίνων Ἀθωνίτης;

Ἡ μήπως ἀγνοεῖ ὅτι ἡ ἀναφορὰ στὰ «μυστήρια καὶ τὰς «ἐκκλησίας» τῶν αἰρετικῶν ὑφ' ὅλων τῶν συγχρόνων συγγραφέων, κληρικῶν ἢ μὴ, σπανιώτατα γίνετα διὰ τῆς χρήσεως τῶν εἰσαγωγικῶν; Παρὰ ταῦτα ἀπὸ τὸ ὅλον πνεῦμα τοῦ κειμένου τῶν εἶναι εὐκολον νὰ ἀντιληφθῇ ὁ ἀναγνώστης, ἔαν τὰ δέχονται ἢ τὰ ἀπορρίπτουν. Διότι ὅταν κάποιος π.χ. γράφῃ: ἡ Δυτικὴ Ἐκκλησία ἀπὸ τὸν βον αἰῶνα κλπ., χωρὶς νὰ θέτῃ εἰσαγωγικά εἰς τὴν λέξιν Ἐκκλησία, ἀσφαλῶς ἀποτελεῖ διαβολὴν πρῶτου μεγέθους νὰ ἰσχυρισθῶμεν ὅτι ἀποδέχεται διὰ τῆς προτάσεώς του αὐτῆς τὰ μυστήριά της, φέροντες ὡς ἀπόδειξιν ὅτι δὲν τὴν ἔχαρακτήρισεν ἡ αἰ ρ ε τ ι κ ῆ Δ υ τ ι κ ῆ Ἐ κ κ λ η σ ῖ α, ἢ δὲν ἔθεσε τὴν λέξιν Ἐκκλησία ἐντὸς εἰσαγωγικῶν, ὥστε νὰ σημαίνῃ ἡ δῆθεν Ἐκκλησία. Κατωτέρω παραθέτομεν μερικὰ γνωστά ὀνόματα Ἑλλήνων Θεολόγων, οἱ ὅποιοι ἀναφερόμενοι εἰς τὸν Παπισμὸν ἢ Προτεστантиσμὸν τὸν χαρακτηρίζουν ὡς Ἐκκλησίαν, ἄνευ δηλ. τῆς λέξεως αἰρετικὴ ἢ τῶν εἰσαγωγικῶν: Φιλόθεος Ζερβάκος¹, Χαρ. Βασιλόπουλος², Ἱ. Ρωμανίδης³, Π. Τρεμπέλας⁴, Ἱ. Πόποβιτς⁵, Ἐπ. Θεοδώροπουλος⁶, Σπ. Μπιλάλης⁷, Κ. Μουρατίδης⁸, Ἀ. Θεοδώρου⁹, Π. Μπρατσιώτης¹⁰. Ἄπαντες λοιπὸν οἱ

άνωτέρω αποδέχονται και διακηρύττουν την ύπαρξιν μυστηρίου στους Δυτικούς, ἐλλείψει... εισαγωγικών; ! Ἐξήτασε ποτέ μήπως ὁ νῦν προκαθήμενος τῶν Ἀθηνῶν καὶ μετὰ εισαγωγικῶν εἰσέτι!, πιστεύει ἀπολύτως αὐτὰ τὰ ὁποῖα κακοβούλως ἀπέδωσε στὴν Ρ. Διασπορά; Καὶ μόνον αὐτός;...

Β. Συνεχίζων τὸ κατηγορητήριόν του ὁ Ἀθωνίτης γράφει: «Τὸ κείμενο αὐτὸ τοῦ ἀφορισμοῦ παραδόξως δὲν ἀναφέρει οὔτε ἓνα ὄνομα ἀπ' τοὺς αἰρετικούς ἐκείνους, ποὺ ὑποτίθεται ὅτι ἀναθεματίζει!» Καὶ συνεχίζει: «Ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία, ὅσες φορές θρέθηκε στὴν ἀνάγκη νὰ ἀναθεματίσῃ αἰρετικούς, πάντοτε, ἐκτὸς ἀπὸ μιὰ μοναδικὴ ἐξάιρεσι, ἀνέφερε ὄνομαστικά ποίους ἀναθεματίζει». Καὶ εἰς αὐτὴν τὴν θέσιν τοῦ ὅμως δὲν μᾶς λείπει οὔτε τὴν μισὴ ἀλήθεια, δεδομένου ὅτι οἱ ἱεροὶ Κανόνες ΡΘ (ΡΚ), ΡΙ, ΡΙΑ, ΡΙΒ, ΡΙΓ, ΡΙΔ, ΡΚΕ καὶ ΡΚΣΤ τῆς ἐν Κερθραγῆν Συνόδου ὡς καὶ οἱ Κανόνες τῆς ἐν Γάγγρα Συνόδου, ἀναθεματίζουν γενικῶς κακοδόξους διδασκαλίας, χωρὶς νὰ ὀνοματίζουν οὐδένα! Τὸ αὐτὸ παρατηροῦμεν καὶ εἰς τὸ Συνοδικὸν τῆς Ὁρθοδοξίας, ὅπου ἔνδεκα φορές ἀναθεματίζει διαφόρους αἰρετικούς θέσεις τοῦ Ἰταλοῦ Ἰωάννου, οὐχὶ ὅμως καὶ τὸν ἴδιον!

Γ. Ὅπως εἰς τὴν πρώτην ἐνστασίν του ἔτσι καὶ εἰς τὴν παροῦσαν ὁ κ. Σακαρέλλος, ἀληθὴς μαέστρος —λόγῳ ἐπαγγέλματος— εἰς τὸ ποιεῖν τὸ λευκὸν μέλαν καὶ τὸ ὀρθόδοξον... κακόδοξον, προσάπτει μίαν ἀκόμη αἵρεσιν εἰς τὸν Φιλάρετον, γράφων: «... ἔρχεται ὁ Φιλάρετος καὶ δογματίζει ὅτι «κάθε εἶδος μοντερνισμοῦ καὶ νεωτερισμοῦ» ἀποκόπτει ἓναν Ὁρθόδοξο ἀπὸ τὴν Ἐκκλησίαν, ἀπὸ τὴν σωτηρίαν του, αὐτὸ εἶναι αἵρεσις!»

Ὁ Φιλάρετος ὅμως γράφει ὅτι «ἡ παναίρεσις τοῦ Οἰκουμενισμοῦ συμπεριλαμβάνει μὲ μίαν λέξιν κάθε εἶδος μοντερνισμοῦ καὶ νεωτερισμοῦ», εἶναι καὶ στοὺς μαθητὰς τοῦ Δημοτικοῦ φανερόν, ὅτι ἀναφέρεται εἰς τοὺς μοντερνισμοὺς καὶ νεωτερισμοὺς τοῦ Ο. Ι. κ ο υ μ ε ν ι σ μ ο ὦ, ποὺ προήλθον δηλαδὴ ἐξ αὐτοῦ μὲ τὴν ἀνταπολὴν τοῦ εἰκοστοῦ αἰῶνος, ὅπου ἄρχισε τὴν δρᾶσιν του, καὶ ὄχι εἰς τοὺς νεωτερισμοὺς, θειτικούς ἢ ἀρνητικούς, ἀναγκαίους ἢ ἀδιαφόρους, οἵτινες ἐνεφανίσθησαν ἀπὸ τὴν ἀρχὴν τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ θίου μέχρι σήμερον, ὡς ἠθέλησε νὰ παρουσιάσῃ ὁ κ. Ἀθωνίτης!

Εἰλικρινῶς λυπούμεθα διότι οὐδέποτε ἐπιστεύαμε ὅτι ἦτο δυνατό νὰ πέσῃ τόσο χαμηλὰ ἓνας ζηλωτὴς μαθητὴς τῆς Ρωμῆσῶν καὶ εἰλικρινὴς ἀντίπαλος τῆς αἰρετικῆς Φραγκιάς...

Δ. Τελικῶς συνεχίζων τὴν ἐπίθεσίν του ὁ Ἀθωνίτης, προσάπτει καὶ τὸ ἐπίθετον τοῦ νεωτεριστοῦ εἰς τὸν Φιλάρετον, γράφων: «Νεωτερισμός, καὶ μάλιστα κερκός καὶ ἀπαράδεκτος, εἶναι αὕτη αὕτη ἡ ἐντολὴ τοῦ Μητροπολίτου Φιλάρτου νὰ ἐπισυναφῇ τὸ κείμενο αὐτὸ τοῦ ἀφορισμοῦ του, π ο ὗ π ε ρ ι ἔ χ ε ι κ α κ ο δ ο ξ ί ε ς, στὸ Συνοδικὸ τῆς Κυριακῆς τῆς

Ὁρθοδοξίας, γιὰ νὰ διαθάζεται τὴν ἡμέρα ἐκείνη στὶς ἐκκλησίες... Μπορεῖ, λοιπόν, ἓνας Μητροπολίτης ἢ ἔστω μιὰ ἐπαρχιακὴ Σύνοδος νὰ ἐξομοιώνῃ τὸν ἑαυτό της μὲ Οἰκουμενικὴν Σύνοδον καὶ νὰ κἀνὲ προσθήκας στὸ ἔργο τους;»

Ἀθελά μας, διαθάζοντας τὶς παραπάνω γραμμὲς τοῦ νομικοῦ καὶ θεολόγου κ. Σακαρέλλου, ἀνεμνήσθημεν τὰ τῆς Εὐαγγελικῆς ἱστορίας, ὅταν ὁ Κύριος ἐθεράπευσε τὸν τυφλόν, τὸν κυλλόν καὶ τὴν συγκύπτουσαν ἐν Σαββάτῳ, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ δεχθῇ τὴν ἐπίθεσιν τῶν Γραμματέων καὶ Φαρισαίων ἐπὶ νεωτερισμῷ καὶ ἀλλαγῇ τῶν ἐθῶν, ὧν παρέλαθον παρὰ Μωυσέων κρατεῖν καὶ φυλάσσειν!.. Οὕτως καὶ ἐνταῦθα ἀντὶ νὰ χαρῇ καὶ δοξάσῃ τὸν Θεὸν ποὺ ἐπιτέλους ὑπῆρξαν μερικοὶ Ἱεράρχαι ἀντάξιοι τῆς ἀποστολῆς τῶν καὶ κατεδίκασαν τοὺς λυμεῶνας τῆς Ὁρθοδοξοῦ Ἐκκλησίας, ἔστω καὶ ἀνωνύμως, τὸ κατ' ἀρχάς, διαρρηγνύει τὰ ἱμάτιά του, διότι τοῦτο ἐγένετο νεωτερικῶς τῷ τρόπῳ, καὶ μάλιστα μὲ φράσεις ποὺ περιέχουν κατ' αὐτὸν αἰρέσεις καὶ κακοδοξίας!... Ὅντως, καλῶς ὁ Κύριος εἶπεν: καὶ ὑμῖν τοῖς νομικοῖς οὐαί!...

Καὶ ποῖαν Οἰκ. Σύνοδον ἀναμένει ὁ κ. Σακαρέλλος νὰ ἀναθεματίσῃ τοὺς οἰκουμενιστὰς —ἀφ' οὗ δὲν τοῦ ἀρέσει τὸ ἀνάθεμα τῆς Ρ. Συνόδου— ὅταν αὐτὸς ὁ ἴδιος ἤδη ἀπὸ τὸ 1980 ἔγραφε εἰς τὸν «Ὁρθόδοξον Τύπον» διὰ τὰς δύο κυριωτέρας Ὁρθόδοξους Ἐκκλησίας, ποὺ πρωταγωνιστοῦν ποῖαν νὰ ξεπουλήσῃ ἐνωρίτερον τὴν Ὁρθοδοξίαν, τὸ Φανάρι καὶ τὴν Μόσχαν, τὰ ἀκόλουθα;

«Τὸ Φανάρι ἐχρεοκόπησε πλέον!... Φοβούμεθα πῶς οἱ περισσότεροὶ ἀξιωματοῦχοι τοῦ Φαναρίου ἔχουν πλήρως ἐξουνιτισθῇ!.. Τὸ Φανάρι καὶ τὴν Ὁρθοδοξίαν ἀπώλεσε καὶ τὴν διάλυσιν δὲν θὰ ἀποφύγῃ. Διότι ἡ Μόσχα, ποὺ τώρα πετάει τὴν «πεπονόφλουδα» στοὺς Φαναριώτες, ὑπερθεματίζοντας τὴν «ψευδένωσιν», θὰ εἰλναι ἡ πρώτη ποὺ θὰ σηκώσῃ τὴν «παντιέρα» τῆς Ὁρθοδοξίας, γιὰ νὰ ἀρπάξῃ τὴν ἡγεσίαν της! Πατριαρχικοὶ καὶ ἑλληνικὸν Κράτος παρεδόθησαν πλέον εἰς τὸ Βατικανόν! Καὶ σπρώχνουν στὴν ἀγκαλιά τοῦ πάπα Βοϊτύλα τὸν προδομένο Ὁρθόδοξο λαόν!» (11.8., σ. 1).

Ἀλλά, συνεχίζομεν ἡμεῖς, μήπως τὰ ὑπόλοιπα Ρωμῆϊκα Πατριαρχεῖα πᾶνε καλλίτερα; Ἐφ' ὅσον συνοδοιποροῦν μὲ τὸ Φανάρι, ἄλλοτε διὰ τῆς ἐπικροτήσεως καὶ ἄλλοτε διὰ τῆς ἐνόχου καὶ προδοτικῆς σιγῆς τῶν, καὶ αὐτὰ ἐκτὸς Ὁρθοδοξίας πορεύονται. Ἀπὸ δὲ τὰς Σλαβικαῖς ἐκκλησίαις, πλὴν τῆς Ρωσικῆς, ἡ ὁποία ἀπὸ τοῦ 1971 κοινωνεῖ πλήρως διὰ Συνοδικῆς ἀποφάσεως μετὰ τῆς Μόσχας (Σ. Μπιάλη, Ἡ Αἵρεσις τοῦ Φιλιόκβε, τ. Α' σελ. 480 σημ. 1140), (περὶ αὐτῆς τί ἔγραψε ὁ κ. Σακαρέλλος, καὶ ποῖας αἰρέσεις τὶς κατελόγισε;), αἱ λοιπὰ «σέρνονται» ὀπισθεν τῆς, ἀδυνατοῦσαι νὰ ἐκφράσουν ἐλευθέρως τὸ πιστεύω των. Συνεπῶς ἀπομένει ἡ Ἑλλαδικὴ Ἐκκλησία, ἡ ὁποία, ὡς γνωστὸν, οὐδὲν ἄλλο πράττει παρὰ νὰ ἐπικροτῇ διὰ συνοδοιπορίας ἢ σιγῆς τὴν αἵρεσιν

του Φαναρίου, προδίδουσα οὕτω καὶ αὐτὴ μετὰ τὴν σειρὰ τῆς τὸν λαὸν τῆς! (βλ. ΘΕΟΛΟΓΙΑ, 1982, σ. 62 ἐξ. καὶ ΕΚΚΛΗΣΙΑ, 15.10.83, σ. 502, ὅπου ἐγκωμιάζεται ἡ αἰρετικὴ Ἐγκύκλιος τοῦ Φαναρίου τοῦ 1920, ἥτις ἀναγνωρίζει ὑπαρξιν μυστηρίου στοὺς αἱρετικούς τῆς Δύσεως!)

Ἡ μήπως φρονεῖ ὁ κ. Ἀθωνίτης, ὅτι καὶ ὅταν συνέλθῃ ὁπότε ἡ προετοιμαζομένη Πανορθόδοξος Σύνοδος θὰ ἀσχοληθῇ μετὰ τὴν σύνταξιν ἀναθέματος κατὰ τοῦ Οἰκουμενισμοῦ; Πλανᾶται οἰκτρῶς, ἐὰν τρέφῃ τοιαύτας ἐλπίδας. Ἀπλούστατα θὰ καταδικασθῇ τοὺς ὀρθόδοξως ἐνισταμένους κατ' αὐτῆς, καὶ θὰ εἶναι θαῦμα ἐὰν βρεθοῦν 5 - 10 ἐπίσκοποι νὰ τὴν ἀποκηρύξουν καὶ νὰ σαλπίσουν πρὸς τὰ ποίμνιά τους, ἐστὼ καὶ μεθεόρτως τό: «στὼ μεν καλῶς».

Αὐτὸ λοιπὸν τὸ τόσον ἀθέβαιον νὰ γίνῃ τότε, μέσα στὴν σύγχυσι, τὴν πραγματικὴ καὶ τεχνικὴ τοῦ θὰ δημιουργήσουν τὰ ὄργανα τοῦ σκότους, προλαέουσα ἔπραξε σήμερον ἡ Σύνοδος τοῦ Φιλαρέτου.

Καὶ ἓνα ἄλλο πού ἠθελήμένως παρερμήνευσε ὁ κ. Ἀθωνίτης εἶναι ὅτι, ἡ προτροπὴ τῆς Ρ. Συνόδου νὰ ἀναγνωσθῇ τὸ Ἀνάθεμά τῆς κατὰ τῶν Οἰκουμενιστῶν τὴν Κυριακὴν τῆς Ὁρθοδοξίας, ὁμοῦ μετὰ τοῦ Συνοδικοῦ αὐτῆς, δὲν ἀπευθύνεται σὲ κληρικούς ἄλλων Ὁρθόδοξων Ἐκκλησιῶν, ἀλλὰ ΜΟΝΟΝ στοὺς ἰδικούς τῆς, προκειμένου νὰ προφυλάξῃ τὸ ποίμνιόν τῆς ἀπὸ τὴν αἵρεσι, μιὰ πού δὲν τῆς ἀρέσει «νὰ τὸ παραδίδῃ στὸν πάπα Βοϊτύλα» ὡς πράττουν οἱ λοιποὶ Ὁρθόδοξοι... Ὁ π. Ἀντώνιος, πρὸς δὲν ἀπευθύνεται ἢ ἐπιστολῇ, εἶναι ἱερεὺς τῆς Ρ. Διασπορᾶς, ἀνῆκων εἰς τὴν Μητρόπολιν τοῦ κ. Φιλαρέτου καὶ Ἑλλήν τῇ καταγωγῇ.

Αγαπητὲ Ἀθανάσιε,

Ὡς καλῶς γνωρίζεις, δὲν ἔχω ἀδυναμία στοὺς Ρώσους, (γνωρίζω καὶ αὐτῶν τὰς ἀντιπαραδοσιακὰς θέσεις ἐπὶ πολλῶν θεμάτων), παρὰ μόνο στὴν ἀλήθειαν τῆς Ὁρθοδοξίας μας. Ὅποιον ἐπίσκοπον βλέπω ὅτι τὴν ἀκολουθεῖ θὰ τὸν κοινωνήσω, οἷασδήποτε ἐθνικότητος καὶ ἂν εἶναι, καθόσον ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ οὐκ ἔστιν Ἕλλην ἢ Ἰουδαῖος, Ρώσος ἢ Ἀμερικανός. Ἐὰν σὺν τῷ χρόνῳ ἀντιληφθῶ ὅτι ὑπάρχει ἀσυνέπεια ἢ σκοπιμότης τινὰ, τότε ἐλεύθερος εἶμαι καὶ πάλιν νὰ ἐκλέξω τὴν ὁδὸν πού θὰ μοῦ ἐξασφαλίσῃ τὴν σωτηρίαν.

Πάντως πιστεύω ὅτι ὁ «Στρουδίτης» αὐτὴ τὴν φορὰ μᾶς εἶπε «δὴλὴ τὴν ἀλήθειαν», ὅταν, ἀντιθέτως πρὸς σέ, ἔγραψε τὰ ἐξῆς ἀναφορικῶς πρὸς τὸ Ἀνάθεμα τῆς Συνόδου: «Μήπως πρέπει νὰ ἀφήσωμεν

κατὰ μέρος πᾶσαν ἄλλην σκοπιμότητα καὶ φιλοτιμίαν καὶ νὰ ἀναγνωρίσωμεν εἰς τὴν γενναίαν αὐτὴν πράξιν τῆς Ὑπερορίου Ρωσικῆς Ἐκκλησίας τὴν φωνὴν ὁλοκλήρου τῆς Ὁρθοδοξίας;» (Ὁρθόδοξος Τύπος 16.12.83). Εἶμαι βέβαιος, ὅτι ὁ χρόνος θὰ δικαιώσῃ μᾶλλον τὴν ἀνωτέρω εἰλικρινῇ ἀξιολόγησιν τοῦ ἀναθέματος τῆς Ρ. Συνόδου, παρὰ τὰς ἰδικὰς σου θέσεις θὰ συνεχίσωμεν ὁμῶς προσεχῶς.

Θ. Μ.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

1. Φιλοθέου Ζερβόκου, Ἐγερτήριον σόλπισμα, Ὁρθ. Τύπος 20.11.69, σ. 1.
2. Χ. Βασιλόπουλος, Οἰκουμενισμός χωρὶς μάσκα, σ. 241, Ἀθῆναι.
3. Ἱ. Ρωμανίδης, Δογματικὴ καὶ Συμβολικὴ Θεολογία, σ. 118, Θεσσ. 1973.
4. Π. Τρεμπέλας, Ὁρθοδοξία καὶ Βατικανόν, Ὁρθ. Τύπος, Ὀκτ. '67, σ. 1.
5. Ἱ. Πόποβιτς, Ἀνθρώπος καὶ Θεάνθρωπος, σ. 127, Ἀθῆναι 1969.
6. Ἐπ. Θεοδώρου, Ἀρθρο - Μελέται - Ἐπιστολαί, τ. Α' σ. 161, Ἀθῆναι 1981.
7. Σπ. Μπιλάλης, Ὁρθοδοξία καὶ Παπισμός, Β', σ. 611, Ἀθῆναι.
8. Κ. Μουρατίδου, Ἡ οὐσία καὶ τὸ πνεῦμα τῆς Ἐκκλησίας, σ. 17, 20.
9. Ἀ. Θεοδώρου, Ὁρθοδοξία καὶ Οἰκουμενικὴ Κίνησις, ἀνάτυπον, σ. 11.
10. Π. Μηρασιώτου, Αἱ Ἀγγλικανικαὶ χειροτονίαι... σ. 25, Ἀθῆναι 1966.

Τὰ προσεχές τεῦχος τοῦ «Ἀγιορείτου» θὰ εἶναι ἀφιερωμένο στὰ γεγονότα τῶν Σπετσῶν, τοὺς διωγμούς δηλαδὴ τοῦ ἐπισκόπου Ὑδρας κ. Ἱεροθέου, ἐναντίον τῶν ἐκεῖ Ὁρθόδοξων! Περιγραφὴ πλήρης καὶ ἀκριβὴς ἀπὸ συντόκην τοῦ «Ἀγιορείτου», ὁ ὁποῖος παρηκολούθησε ἐκ τοῦ ἀνέγκης τὴν ὁμολογιακὴν ἀντίδρασιν τῶν διωκουμένων, ἥτοι τοῦ ἀρχιμανδριτοῦ π. Χρυσοστόμου καὶ τῶν μοναζουσῶν τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἀγίων Πάντων.

Ἐκδότης - Ὑπεύθυνος: Ἱερομόναχος Καλλίνικος - Καψάλα - 63086 Καρυαί, ΑΓΙΟΝ ΟΡΟΣ
Συνδρομὴ: προαιρετικὴ.

Τυπογραφεῖο: Θ. Θεοδώρου - Ἀν. Νάγιας ο.ε. Κορίνθης 7 - Ἀθῆνα - Τ.Τ. 105 53 - Τηλ. 32.16.295